

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 janvier 2005

PROJET DE LOI

**modifiant le chapitre V «Dispositions
spécifiques concernant les chantiers
temporaires ou mobiles» de la loi du
4 août 1996 relative au bien-être des
travailleurs lors de l'exécution de leur travail**

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	4
3. Avant-projet	6
4. Avis du Conseil d'État	7
5. Projet de loi	8
6. Annexe	10

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 80
DE LA CONSTITUTION.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 januari 2005

WETSONTWERP

**tot wijziging van hoofdstuk V «Bijzondere
bepalingen betreffende de tijdelijke
of mobiele bouwplaatsen» van de wet van
4 augustus 1996 betreffende het welzijn
van de werknemers bij de uitvoering
van hun werk**

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	6
4. Advies van de Raad van State	7
5. Wetsontwerp	8
6. Bijlage	10

DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 80 VAN DE GRONDWET.

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 31 janvier 2005.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 31 janvier 2005.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 31 januari 2005 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 31 januari 2005 door de Kamer ontvangen.

<i>cdH</i>	<i>: Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>: Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>: Front National</i>
<i>MR</i>	<i>: Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>: Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>: Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	<i>: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>: Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>: Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission
MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN : Plenum
COM : Commissievergadering
MOT : moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des

représentants

Commandes :

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.laChambre.be

e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.deKamer.be

e-mail : publicaties@deKamer.be

RÉSUMÉ

Le projet de loi réalise deux actions:

- 1. il crée la base légale qui donne au Roi le pouvoir de faire une distinction en matière des règles à appliquer, entre différentes catégories d'ouvrages;*
- 2. il fixe les critères sur base desquels une telle distinction peut être faite.*

La directive européenne relative à la sécurité et la santé sur les chantiers temporaires ou mobiles, et dès lors aussi la loi du 4 août 1996 dans son chapitre V, scindent le déroulement dans le temps d'un ouvrage en, d'une part, le projet et, d'autre part, la réalisation, et prévoient chaque fois des prescriptions spécifiques.

Dès lors, le projet de loi insère de la même manière les dispositions relatives à la base légale et aux critères précités, dans l'article 19, § 1er, en ce qui concerne le projet de l'ouvrage, et, dans l'article 23, en ce qui concerne la réalisation de l'ouvrage.

Pour éviter un chevauchement, le projet de loi supprime à la fois les critères dans la prescription concernant le plan de sécurité et de santé et l'avis préalable.

SAMENVATTING

Het ontwerp van wet voert twee acties uit:

- 1. het schept de rechtsgrond die aan de Koning de bevoegdheid verleent om, inzake de toe te passen regels, een onderscheid te maken tussen verschillende categorieën van bouwwerken;*
- 2. het stelt de criteria vast op basis waarvan de zulk een onderscheid kan gemaakt worden.*

De Europese richtlijn betreffende de veiligheid en de gezondheid op de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, en dus ook de wet van 4 augustus 1996 in haar hoofdstuk V, delen het verloop in de tijd van een bouwwerk op in, enerzijds, het ontwerp en, anderzijds, de verwezenlijking, en voorzien telkens specifieke voorschriften.

Derhalve voegt het ontwerp van wet op dezelfde wijze de bepalingen in verband met de voormelde rechtsgrond en criteria in, in artikel 19, § 1, wat het ontwerp van bouwwerk betreft, en in artikel 23, wat de verwezenlijking van het bouwwerk betreft.

Om overlapping te vermijden, schrapt het ontwerp van wet tegelijk de criteria in het voorschrift dat betrekking heeft op het veiligheids- en gezondheidsplan en de voorafgaande kennisgeving.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Lors du Conseil des ministres extraordinaire des 20 et 21 mars 2004 à Raversijde, il a été décidé de modifier l'arrêté royal du 25 janvier 2004 concernant les chantiers temporaires ou mobiles, de sorte que les procédures et les documents à utiliser lors de la coordination, seraient mieux adaptés à l'importance, et dès lors généralement aussi à la complexité, des chantiers.

Dans ce cadre il a été décidé de faire une distinction entre, d'une part, les ouvrages dont la surface totale est inférieure à 500 m² et, par ailleurs, les ouvrages dont la surface totale est égale ou supérieure à 500 m².

Le Conseil d'État a cependant, dans son avis sur le projet d'arrêté royal transposant la décision du Conseil des ministres, estimé que la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail ne confie pas au Roi le pouvoir de faire telle distinction entre deux catégories d'ouvrages et ne fixe non plus les critères sur base desquels le Roi pourrait appliquer telle distinction.

Pour répondre aux objections du Conseil d'État, le gouvernement a donc décidé de déposer un projet de loi au parlement. Le gouvernement invoque l'urgence, étant donné que le 1er janvier 2005 a été avancé comme date d'entrée en vigueur du nouveau projet d'arrêté royal et que le monde du bâtiment, les maîtres d'ouvrage y compris, attendent avec impatience son approbation, afin de pouvoir jouir des simplifications, et dès lors aussi des économies, qui y sont prévues.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tijdens de bijzondere Ministerraad van 20 en 21 maart 2004 te Raversijde werd beslist om het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen te wijzigen, zodanig dat de procedures en de bij de coördinatie te gebruiken documenten, beter aangepast zouden zijn aan de omvang, en meestal dus ook de complexiteit, van de bouwplaatsen.

Hierbij werd beslist om een onderscheid te maken tussen, enerzijds, de bouwwerken waarvan de totale oppervlakte kleiner is dan 500 m² en, anderzijds, deze met een totale oppervlakte gelijk aan of groter dan 500 m².

De Raad van State heeft in zijn advies over het ontwerp van koninklijk besluit, dat de beslissing van de Ministerraad verwoordt, echter geoordeeld dat de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk aan de Koning niet de bevoegdheid verleent om zulk een onderscheid te maken tussen twee categorieën van bouwwerken, noch de criteria bepaalt op grond waarvan de Koning dergelijk onderscheid kan doorvoeren.

Om de aan de bezwaren van de Raad van State tegemoet te komen, heeft de regering dan ook beslist om een wetsontwerp bij het parlement in te dienen. De regering doet dit met spoedeisend karakter omdat 1 januari 2005 als datum van inwerkingtreding van het nieuw koninklijk besluit werd vooropgesteld en dat de bouwwereld, de opdrachtgevers inbegrepen, ongeduldig naar de goedkeuring ervan uitkijken om van de erin voorziene vereenvoudigingen, en dus ook kostenbesparingen, te kunnen genieten.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Cet article modifie l'article 19 de la loi du 4 août 1996, qui donne au Roi le pouvoir de prendre un nombre de dispositions, ayant trait au projet de l'ouvrage.

Étant donné l'objectif de donner au Roi, lors de la prise de ces dispositions, le pouvoir de faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, le § 1er de l'article est complété par un second alinéa, prévoyant cette possibilité. Ceci se réalise par le biais de l'article 2, b).

Comme l'article 19, § 1er, 2° mentionne déjà l'importance et le degré de risque en ce qui concerne la différenciation pouvant être faite en matière du plan de sécurité et de santé, il y a lieu de supprimer ces critères, afin d'éviter le double emploi avec le second alinéa. Ceci se réalise par le biais de l'article 2, a).

Art. 3

Cet article modifie l'article 23 de la loi, donnant au Roi les mêmes pouvoirs que l'article 19, sauf qu'il s'agit dans ce cas de la réalisation de l'ouvrage.

La modification est dès lors aussi entièrement analogue à celle réalisée par l'article 2 précité.

La ministre de l'Emploi,

F. VAN DEN BOSSCHE

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Dit artikel wijzigt het artikel 19 van de wet van 4 augustus 1996, dat Koning machtigt om een aantal beschikkingen te treffen die betrekking hebben op het ontwerp van het bouwwerk.

Aangezien het de bedoeling is om aan de Koning de bevoegdheid te geven om, bij het treffen van deze beschikkingen, een onderscheid te maken tussen bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, wordt § 1 van het artikel 19 aangevuld met een tweede lid dat in die mogelijkheid voorziet. Dit gebeurt via het artikel 2, b).

Omdat het artikel 19, § 1, 2° reeds de omvang en de risicograad van het bouwwerk vermeldt voor de differentiatie die mag gemaakt worden inzake het veiligheids- en gezondheidsplan, past het om deze criteria te schrappen, teneinde overlapping met het tweede lid te vermijden. Dit gebeurt via artikel 2, a).

Art. 3

Dit artikel wijzigt het artikel 23 van de wet, dat aan de Koning dezelfde bevoegdheden verleent als het artikel 19, doch in dit geval met betrekking tot de verwezenlijking van het bouwwerk.

De wijziging is dan ook volledig analoog met deze uitgevoerd door voormeld artikel 2.

De minister van Werk,

F. VAN DEN BOSSCHE

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 19 de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, modifiée par la Loi-programme du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

a) au § 1er, 2°, les mots « , compte tenu de l'importance de l'ouvrage et du degré de risque, » sont supprimés;

b) le § 1er est complété par l'alinéa suivant:

«Le Roi peut, lors de la détermination des conditions, cas, obligations et modalités visés à l'alinéa premier, faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, en vue d'obtenir un niveau de protection équivalent des travailleurs.»

Art. 3

A l'article 23 de la même loi, modifiée par la Loi-programme du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

a) dans la disposition sous 3°, les mots « , compte tenu de l'importance de l'ouvrage et du degré de risque, » sont supprimés;

b) l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Le Roi peut, lors de la détermination des conditions, cas, obligations et modalités visés à l'alinéa premier, faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, en vue d'obtenir un niveau de protection équivalent des travailleurs.»

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 19 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, gewijzigd bij de Programmawet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in § 1, 2° vervallen de woorden « , rekening houdend met de omvang van het bouwwerk en met de risicograad, »;

b) § 1 wordt aangevuld als volgt:

«De Koning kan, bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde voorwaarden, gevallen, verplichtingen en nadere regelen, een onderscheid maken tussen de bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, met het oog op het bereiken van een gelijkwaardig beschermingsniveau van de werknemers.»

Art. 3

In artikel 23 van dezelfde wet, gewijzigd bij de Programmawet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder 3° vervallen de woorden « , rekening houdend met de omvang van het bouwwerk en de risicograad, »;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

«De Koning kan, bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde voorwaarden, gevallen, verplichtingen en nadere regelen, een onderscheid maken tussen de bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, met het oog op het bereiken van een gelijkwaardig beschermingsniveau van de werknemers.»

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

N° 38.048/1

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par la Ministre de l'Emploi, le 18 janvier 2005, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi «modifiant le chapitre V 'Dispositions spécifiques concernant les chantiers temporaires ou mobiles' de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail», a donné le 20 janvier 2005 l'avis suivant:

En ce qui concerne les éléments énumérés à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le projet ne donne lieu à aucune observation.

La chambre était composée de

Messieurs

M. VAN DAMME,	président de chambre,
J. SMETS, J. BAERT,	conseillers d'État,
A. SPRUYT,	assesseur de la section de législation,
W. GEURTS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur.

LE GREFFIER,	LE PRÉSIDENT,
W. GEURTS	M. VAN DAMME

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Nr. 38.048/1

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 18 januari 2005 door de Minister van Werk verzocht haar, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van hoofdstuk V 'Bijzondere bepalingen betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen' van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk», heeft op 20 januari 2005 het volgende advies gegeven:

Wat de elementen betreft opgesomd in artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, geeft het ontwerp geen aanleiding tot opmerkingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
J. SMETS, J. BAERT,	staatsraden,
A. SPRUYT,	assessor van de afdeling wetgeving,
W. GEURTS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,	DE VOORZITTER,
W. GEURTS	M. VAN DAMME

PROJET DE LOI

ALBERT, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de l'Emploi,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Notre ministre de l'Emploi est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont le texte suit et de l'introduire à la Chambre des représentants:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 19 de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, modifiée par la loi-programme du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

a) au § 1er, 2°, les mots «, compte tenu de l'importance de l'ouvrage et du degré de risque,» sont supprimés;

b) le § 1er est complété par l'alinéa suivant:

«Le Roi peut, lors de la détermination des conditions, cas, obligations et modalités visés à l'alinéa premier, faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, en vue d'obtenir un niveau de protection équivalent des travailleurs.»

WETSONTWERP

ALBERT, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op voordracht van Onze minister van Werk,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Werk is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 19 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, gewijzigd bij de programmawet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in § 1, 2° vervallen de woorden «, rekening houdend met de omvang van het bouwwerk en met de risicograad,»;

b) § 1 wordt aangevuld als volgt:

«De Koning kan, bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde voorwaarden, gevallen, verplichtingen en nadere regelen, een onderscheid maken tussen de bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, met het oog op het bereiken van een gelijkwaardig beschermingsniveau van de werknemers.»

Art. 3

A l'article 23 de la même loi, modifiée par la Loi-programme du 27 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

a) dans la disposition sous 3°, les mots «, compte tenu de l'importance de l'ouvrage et du degré de risque,» sont supprimés;

b) l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Le Roi peut, lors de la détermination des conditions, cas, obligations et modalités visés à l'alinéa premier, faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, en vue d'obtenir un niveau de protection équivalent des travailleurs.»

Donné à Bruxelles, le 27 janvier 2005

ALBERT

PAR LE ROI:

La ministre de l'Emploi,

F. VAN DEN BOSSCHE

Art. 3

In artikel 23 van dezelfde wet, gewijzigd bij de programmawet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder 3° vervallen de woorden «, rekening houdend met de omvang van het bouwwerk en de risicograad,»;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

«De Koning kan, bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde voorwaarden, gevallen, verplichtingen en nadere regelen, een onderscheid maken tussen de bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, met het oog op het bereiken van een gelijkwaardig beschermingsniveau van de werknemers.»

Gegeven te Brussel, 27 januari 2005

ALBERT

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Werk,

F. VAN DEN BOSSCHE

TEXTE DE BASE

Loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail

CHAPITRE V

Dispositions spécifiques concernant les chantiers temporaires ou mobiles.

Section 1

Dispositions introductives

Art. 14

Sont concernés par les obligations relatives aux activités sur des chantiers temporaires ou mobiles:

1° le maître d'ouvrage;

2° le maître d'oeuvre chargé de la conception et les personnes auxquelles il a confié certaines missions en sous-traitance;

3° le maître d'oeuvre chargé de l'exécution;

4° le maître d'oeuvre chargé du contrôle de l'exécution et les personnes auxquelles il a confié certaines missions en sous-traitance;

5° l'entrepreneur;

6° le coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant l'élaboration du projet de l'ouvrage;

7° le coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant la réalisation de l'ouvrage;

8° le travailleur.

Lorsque les missions du maître d'oeuvre chargé de la conception ou du maître d'oeuvre chargé du contrôle de l'exécution sont totalement ou partiellement exercées par un architecte visé par la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte, ce dernier est tenu de respecter les obligations imposées à ces maîtres d'oeuvre en vertu de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ AU PROJET

BASISTEKST

Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk

HOOFDSTUK V

Bijzondere bepalingen betreffende tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.

Afdeling 1*Inleidende bepalingen***Art. 14**

Zijn betrokken bij de verplichtingen in verband met de werkzaamheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen:

1° de opdrachtgever;

2° de bouwdirectie belast met het ontwerp en de personen aan wie zij bepaalde opdrachten in onderaanneming heeft toevertrouwd;

3° de bouwdirectie belast met de uitvoering;

4° de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering en de personen aan wie zij bepaalde opdrachten in onderaanneming heeft toevertrouwd;

5° de aannemer;

6° de coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk;

7° de coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk;

8° de werknemer.

Wanneer de opdrachten van de bouwdirectie belast met het ontwerp of van de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend door een architect, bedoeld bij de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, is deze architect ertoe gehouden de verplichtingen die krachtens deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten worden opgelegd aan deze bouwdirecties na te leven.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP

Art. 15

Les personnes qui en application du présent chapitre sont concernées d'une façon ou d'une autre par les obligations relatives aux activités sur un chantier temporaire ou mobile appliquent les principes généraux de prévention visés à l'article 5.

Section 2

Le projet de l'ouvrage.

Art. 16

Le maître d'ouvrage ou le maître d'oeuvre chargé de la conception:

1° désigne un coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant l'élaboration du projet de l'ouvrage, pour un chantier où plusieurs entrepreneurs exécuteront des activités;

2° veille à ce que soit établi un plan de sécurité et de santé, préalablement à l'ouverture du chantier.

Art. 17

Lors des phases de conception, d'étude et d'élaboration du projet de l'ouvrage, le maître d'oeuvre chargé de la conception ou son sous-traitant et le cas échéant, le maître d'ouvrage, tient compte des principes généraux de prévention visés aux articles 5 et 15 lors des choix architecturaux, techniques ou organisationnels afin de planifier les différents travaux ou phases de travail qui se déroulent simultanément ou successivement ainsi que lors de la prévision de la durée impartie à la réalisation de ces différents travaux ou phases de travail.

Art. 18

Le coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant l'élaboration du projet de l'ouvrage a notamment pour mission:

1° de coordonner la mise en oeuvre des dispositions de l'article 17;

Art. 15

De personen die met toepassing van dit hoofdstuk op enigerlei wijze betrokken zijn bij de verplichtingen in verband met werkzaamheden op een tijdelijke of mobiele bouwplaats passen de algemene preventiebeginselen bedoeld in artikel 5 toe.

Afdeling 2

Het ontwerp van het bouwwerk.

Art. 16

De opdrachtgever of de bouwdirectie belast met het ontwerp:

1° stelt een coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk aan voor een bouwplaats waarop verscheidene aannemers werkzaam zullen zijn;

2° ziet er op toe dat er voor de opening van de bouwplaats, een veiligheids- en gezondheidsplan wordt opgesteld.

Art. 17

In de ontwerp-, studie- en uitwerkingsfasen van het ontwerp van het bouwwerk neemt de bouwdirectie belast met het ontwerp of zijn onderaannemer, en in voorkomend geval, de opdrachtgever de algemene preventiebeginselen bedoeld in de artikelen 5 en 15 in acht bij de bouwkundige, technische of organisatorische keuzen, in verband met de planning van de verschillende werken of werkfasen die tegelijkertijd of na elkaar plaatsvinden evenals bij de raming van de duur van de verwezenlijking van deze verschillende werken of werkfasen.

Art. 18

De coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk heeft inzonderheid als opdracht:

1° de uitvoering van de bepalingen van artikel 17 te coördineren;

2° d'établir ou de faire établir un plan de sécurité et de santé précisant les règles applicables au chantier concerné, en tenant compte, le cas échéant, des activités d'exploitation ayant lieu sur le site et comportant en outre des mesures spécifiques concernant les travaux qui entrent dans les catégories déterminées par le Roi;

3° d'établir un dossier adapté aux caractéristiques de l'ouvrage reprenant les données utiles en matière de sécurité et de santé à prendre en compte lors d'éventuels travaux ultérieurs.

Art. 19

§ 1. Le Roi détermine:

1° les conditions et les modalités d'application de l'article 16;

2° les cas dans lesquels, compte tenu de l'importance de l'ouvrage et du degré de risque, un plan de sécurité et de santé doit être établi, ainsi que son contenu et les mesures spécifiques d'application;

3° les cas dans lesquels les obligations visées aux articles 16 et 17 incombent au maître d'ouvrage et les cas dans lesquels elles incombent au maître d'oeuvre chargé de la conception;

4° les conditions auxquelles les coordinateurs en matière de sécurité et de santé pendant l'élaboration du projet de l'ouvrage doivent satisfaire pour exercer leur fonction, ainsi que leurs compétences et les moyens dont ils doivent pouvoir disposer;

5° les obligations plus précises concernant l'élaboration du projet de l'ouvrage découlant des directives établies par l'Union européenne, du maître de l'ouvrage, du maître d'oeuvre chargé de la conception et de son sous-traitant et du coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant l'élaboration du projet de l'ouvrage.

2° les cas dans lesquels un plan de sécurité et de santé doit être établi, ainsi que son contenu et les mesures spécifiques d'application;

Le Roi peut, lors de la détermination des conditions, cas, obligations et modalités visés à l'alinéa premier, faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, en vue d'obtenir un niveau de protection équivalent des travailleurs.

2° een veiligheids- en gezondheidsplan op te stellen of te laten opstellen, waarin de op de betrokken bouwplaats toepasselijke regels worden vermeld, eventueel rekening houdend met de exploitatiewerkzaamheden op de bouwplaats en waarin voorts specifieke maatregelen voorkomen met betrekking tot de werkzaamheden die behoren tot de door de Koning bepaalde categorieën;

3° een dossier samen te stellen dat is aangepast aan de kenmerken van het bouwwerk en waarin de voor de veiligheid en de gezondheid nuttige gegevens worden vermeld, waarmee bij eventuele latere werkzaamheden rekening moet worden gehouden.

Art. 19

§ 1. De Koning bepaalt:

1° de voorwaarden en de nadere regels voor de toepassing van artikel 16;

2° in welke gevallen, rekening houdend met de omvang van het bouwwerk en met de risicograad, een veiligheids- en gezondheidsplan wordt opgesteld evenals de inhoud ervan en de specifieke toepassingsmaatregelen;

3° in welke gevallen de verplichtingen bedoeld in de artikelen 16 en 17 rusten op de opdrachtgever en in welke gevallen zij rusten op de bouwdirectie belast met het ontwerp;

4° de voorwaarden waaraan de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk moeten voldoen om hun functie uit te oefenen, evenals hun bevoegdheden en de middelen waarover ze moeten kunnen beschikken;

5° de nadere verplichtingen in verband met de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk die voortvloeien uit de richtlijnen die door de Europese Unie zijn vastgesteld, van de opdrachtgever, de bouwdirectie belast met het ontwerp en haar onderaannemer en de coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk.

2° in welke gevallen een veiligheids- en gezondheidsplan wordt opgesteld evenals de inhoud ervan en de specifieke toepassingsmaatregelen;

De Koning kan, bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde voorwaarden, gevallen, verplichtingen en nadere regelen, een onderscheid maken tussen de bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, met het oog op het bereiken van een gelijkwaardig beschermingsniveau van de werknemers.

§ 2. Les arrêtés visés au présent article sont pris après avoir été soumis à l'avis du ministre qui a les classes moyennes dans ses attributions, lorsqu'ils concernent la profession et les responsabilités de l'architecte.

Section 3

La réalisation de l'ouvrage.

Art. 20

Le maître d'ouvrage, le maître d'oeuvre chargé de l'exécution ou le maître d'oeuvre chargé du contrôle de l'exécution organise la coordination des travaux des différents entrepreneurs et, le cas échéant, des autres personnes concernées, ainsi que la collaboration entre ces différents entrepreneurs et, le cas échéant, d'autres personnes concernées en vue de la sécurité et de la santé sur le chantier:

1° lorsqu'ils se trouvent en même temps sur le chantier;

2° lorsqu'ils se succèdent sur le chantier.

Les entrepreneurs et, le cas échéant, les autres personnes concernées, sont tenus de coopérer à cette coordination et cette collaboration.

Art. 21

Le maître d'ouvrage, le maître d'oeuvre chargé de l'exécution ou le maître d'oeuvre chargé du contrôle de l'exécution:

1° désigne un coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant la réalisation de l'ouvrage, pour un chantier où plusieurs entrepreneurs exécutent des travaux;

2° communique à l'autorité désignée par le Roi, avant le début des travaux, un avis préalable à l'ouverture du chantier.

Art. 22

Le coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant la réalisation de l'ouvrage a notamment pour mission:

§ 2. De besluiten bedoeld in dit artikel worden genomen na advies van de minister tot wiens bevoegdheid de middenstand behoort, wanneer zij betrekking hebben op het beroep en de verantwoordelijkheden van de architect.

Afdeling 3

De verwezenlijking van het bouwwerk.

Art. 20

De opdrachtgever, de bouwdirectie belast met de uitvoering of de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering organiseert de coördinatie van de werkzaamheden van de verschillende aannemers en, in voorkomend geval, van de andere betrokkenen, evenals de samenwerking tussen deze verschillende aannemers, en in voorkomend geval, van de andere betrokkenen met het oog op de veiligheid en gezondheid op de bouwplaats wanneer:

1° zij zich gelijktijdig op de bouwplaats bevinden;

2° zij elkaar op de bouwplaats opvolgen.

De aannemers en, in voorkomend geval, de andere betrokkenen zijn er toe gehouden hun medewerking te verlenen aan deze coördinatie en samenwerking.

Art. 21

De opdrachtgever, de bouwdirectie belast met de uitvoering of de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering:

1° stelt een coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk aan, voor een bouwplaats waarop verscheidene aannemers werkzaam zullen zijn;

2° doet aan de door de Koning aangeduide overheid, voor de aanvang van de werkzaamheden, een voorafgaande kennisgeving voor de opening van de bouwplaats toekomen.

Art. 22

De coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk heeft inzonderheid als opdracht:

1° de coordonner la mise en oeuvre des principes généraux de prévention et de sécurité lors des choix techniques ou organisationnels afin de planifier les différents travaux ou phases de travail qui se déroulent simultanément ou successivement ainsi que lors de la prévision de la durée impartie à la réalisation de ces différents travaux ou phases de travail;

2° de coordonner la mise en oeuvre des dispositions pertinentes, afin d'assurer que les entrepreneurs:

a) mettent en oeuvre de façon cohérente les principes généraux de prévention ainsi que les principes à observer lors de la réalisation de l'ouvrage, visés aux articles 4, 5 et 15;

b) appliquent le plan de sécurité et de santé visé à l'article 16, 2°;

3° de procéder ou de faire procéder aux adaptations éventuelles du plan de sécurité et de santé visé à l'article 16, 2°, et du dossier visé à l'article 18, 3°, en fonction de l'évolution des travaux et des modifications éventuelles intervenues;

4° d'organiser entre les entrepreneurs, y compris ceux qui se succèdent sur le chantier, la coopération et la coordination des activités en vue d'assurer la protection des travailleurs et la prévention des accidents et des risques professionnels d'atteinte à la santé, ainsi que leur information mutuelle;

5° de coordonner la surveillance de l'application correcte des procédures de travail;

6° de prendre les mesures nécessaires pour que seules les personnes autorisées puissent accéder au chantier.

Art. 23

Le Roi détermine:

1° les conditions et les modalités d'application des articles 20 et 21;

2° les cas dans lesquels les obligations visées aux articles 20 et 21 incombent au maître de l'ouvrage, ceux dans lesquels elles incombent au maître d'oeuvre chargé de l'exécution et ceux dans lesquels elles incombent au maître d'oeuvre chargé du contrôle de l'exécution;

1° de tenuitvoerlegging te coördineren van de algemene beginselen inzake preventie en veiligheid bij de technische of organisatorische keuzen met het oog op de planning van de verschillende werken of werkfasen die tegelijkertijd of na elkaar worden uitgevoerd evenals bij de raming van de duur van de uitvoering van deze verschillende werken of werkfasen;

2° de tenuitvoerlegging te coördineren van de relevante bepalingen om ervoor te zorgen dat de aannemers:

a) de algemene preventiebeginselen en de na te leven beginselen tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk bedoeld in de artikelen 4, 5 en 15 coherent toepassen;

b) het veiligheids- en gezondheidsplan bedoeld in artikel 16, 2° toepassen;

3° de eventuele aanpassingen aan te brengen in het veiligheids- en gezondheidsplan bedoeld in artikel 16, 2°, en het dossier bedoeld in artikel 18, 3° of deze te laten aanbrengen naar gelang van de voortgang van de werken en de eventueel daarin aangebrachte wijzigingen;

4° de samenwerking en de coördinatie te organiseren van de aannemers, ook van die welke elkaar op de bouwplaats opvolgen, met het oog op de bescherming van de werknemers en de preventie van ongevallen en van beroepsmatige gezondheidsrisico's, alsmede de wederzijdse informatie;

5° de controle op de juiste toepassing van de werkprocedures te coördineren;

6° de nodige maatregelen te treffen opdat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden.

Art. 23

De Koning bepaalt:

1° de voorwaarden en de nadere regelen voor de toepassing van de artikelen 20 en 21;

2° in welke gevallen de verplichtingen bedoeld in de artikelen 20 en 21 rusten op de opdrachtgever, in welke gevallen zij rusten op de bouwdirectie belast met de uitvoering van het bouwwerk en in welke gevallen ze rusten op de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering;

3° les cas dans lesquels, compte tenu de l'importance de l'ouvrage et du degré de risque, l'avis préalable visé à l'article 21, 2°, doit être communiqué, ainsi que le contenu de cet avis;

4° les conditions auxquelles les coordinateurs en matière de sécurité et de santé pendant la réalisation de l'ouvrage doivent satisfaire pour exercer leur fonction, ainsi que leurs compétences et les moyens dont ils doivent pouvoir disposer;

5° les obligations plus précises concernant la réalisation de l'ouvrage découlant des directives établies par l'Union européenne:

- a) du maître de l'ouvrage;
- b) du maître d'oeuvre chargé de l'exécution;
- c) du maître d'oeuvre chargé du contrôle de l'exécution;
- d) des sous-traitants du maître d'oeuvre chargés du contrôle de l'exécution;
- e) du coordinateur en matière de sécurité et de santé pendant la réalisation de l'ouvrage;
- f) des entrepreneurs.

Art. 24

Le Roi arrête les mesures de santé et de sécurité qui doivent être respectées par les entrepreneurs qui sont concernés par la réalisation de l'ouvrage.

Art. 25

Le maître d'oeuvre chargé de l'exécution est tenu de respecter toutes les mesures prises en vertu des articles 23, 5° et 24 et de les faire respecter par tous les entrepreneurs et sous-traitants associés à la réalisation de l'ouvrage.

3° les cas dans lesquels l'avis préalable visé à l'article 21, 2°, doit être communiqué, ainsi que le contenu de cet avis;

Le Roi peut, lors de la détermination des conditions, cas, obligations et modalités visés à l'alinéa premier, faire une distinction entre les ouvrages sur base de leur importance, leur complexité ou leur degré de risque, en vue d'obtenir un niveau de protection équivalent des travailleurs.

3° in welke gevallen, rekening houdend met de omvang van het bouwwerk en de risicograad, de voorafgaande kennisgeving bedoeld in artikel 21, 2°, moet gebeuren, evenals de inhoud ervan;

4° de voorwaarden waaraan de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk moeten voldoen om hun functie uit te oefenen, evenals hun bevoegdheden en de middelen waarover zij moeten kunnen beschikken;

5° de nadere verplichtingen in verband met de verwezenlijking van het bouwwerk die voortvloeien uit de richtlijnen die door de Europese Unie zijn vastgesteld van:

- a) de opdrachtgever;
- b) de bouwdirectie belast met de uitvoering;
- c) de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering;
- d) de onderaannemers van de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering;
- e) de coördinatoren inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk;
- f) de aannemers.

Art. 24

De Koning stelt de veiligheids- en gezondheidsmaatregelen vast die moeten worden nageleefd door de aannemers die betrokken zijn bij de verwezenlijking van het bouwwerk.

Art. 25

De bouwdirectie belast met de uitvoering is er toe gehouden alle maatregelen vastgesteld ter uitvoering van de artikelen 23, 5° en 24 na te leven en te doen naleven door alle aannemers en onderaannemers die betrokken zijn bij de verwezenlijking van het bouwwerk.

3° in welke gevallen de voorafgaande kennisgeving bedoeld in artikel 21, 2°, moet gebeuren, evenals de inhoud ervan;

De Koning kan, bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde voorwaarden, gevallen, verplichtingen en nadere regelen, een onderscheid maken tussen de bouwwerken op grond van hun omvang, hun complexiteit of hun risicograad, met het oog op het bereiken van een gelijkwaardig beschermingsniveau van de werknemers.

Art. 26

Tout entrepreneur est tenu de respecter toutes les mesures prises en vertu des articles 23, 5° et 24 et de les faire respecter par toute personne qui, à un stade quelconque, est intervenue comme sous-traitant de lui-même ou d'un autre sous-traitant ainsi que par toute personne qui met du personnel à sa disposition.

Art. 27

Tout sous-traitant est tenu de respecter toutes les mesures prises en vertu des articles 23, 5° et 24 et de les faire respecter par toute personne qui, à un stade quelconque, est intervenue comme sous-traitant de lui-même ainsi que par toute personne qui met du personnel à sa disposition.

Art. 28

Si le maître d'oeuvre chargé de l'exécution, l'entrepreneur ou le sous-traitant font appel à des indépendants pour l'exécution de certains travaux, ils veillent à ce que ces indépendants respectent toutes les mesures prises en vertu des articles 23, 5° et 24.

Les indépendants sont tenus de coopérer à l'application des mesures prises en vertu des articles 23, 5° et 24.

Art. 29

En vue de l'application des dispositions des articles 25, 26, 27 et 28, le maître d'oeuvre chargé de l'exécution, l'entrepreneur ou le sous-traitant ont, selon le cas, notamment les obligations suivantes:

1° d'écarter l'entrepreneur, le sous-traitant ou l'indépendant dont ils peuvent savoir qu'il ne respecte pas les obligations imposées par la présente loi et ses arrêtés d'exécution;

2° de conclure un contrat avec l'entrepreneur, le sous-traitant ou l'indépendant comportant notamment les clauses suivantes:

a) l'entrepreneur, le sous-traitant ou l'indépendant s'engage à respecter ses obligations concernant la sécurité et la sante sur les chantiers temporaires ou mobiles;

Art. 26

Elke aannemer is er toe gehouden alle maatregelen vastgesteld ter uitvoering van de artikelen 23, 5° en 24 na te leven en te doen naleven door iedere persoon die in welk stadium ook als onderaannemer van hemzelf of van een andere onderaannemer is opgetreden evenals door iedere persoon die hem personeel ter beschikking stelt.

Art. 27

Elke onderaannemer is er toe gehouden alle maatregelen vastgesteld ter uitvoering van de artikelen 23, 5° en 24 na te leven en te doen naleven door iedere persoon die in welk stadium ook als onderaannemer van hemzelf is opgetreden evenals door iedere persoon die hem personeel ter beschikking stelt.

Art. 28

Indien de bouwdirectie belast met de uitvoering, de aannemer of de onderaannemer voor de uitvoering van bepaalde werkzaamheden een beroep doen op zelfstandigen, zien zij erop toe dat deze zelfstandigen alle maatregelen vastgesteld ter uitvoering van de artikelen 23, 5° en 24 naleven.

De zelfstandigen zijn ertoe gehouden mee te werken aan de toepassing van de krachtens de artikelen 23, 5° en 24 vastgestelde maatregelen.

Art. 29

Met het oog op de toepassing van de bepalingen van de artikelen 25, 26, 27 en 28 hebben, naargelang van het geval, de bouwdirectie belast met de uitvoering, de aannemer of de onderaannemer inzonderheid de volgende verplichtingen:

1° de aannemer, onderaannemer of zelfstandige te weren van wie zij kunnen weten dat hij de verplichtingen opgelegd door deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan niet naleeft;

2° met de aannemer, onderaannemer of zelfstandige een overeenkomst te sluiten waarin inzonderheid de volgende bedingen zijn opgenomen:

a) de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige verbindt er zich toe zijn verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen na te leven;

b) lorsque l'entrepreneur, le sous-traitant ou l'indépendant ne respecte pas ou respecte mal ses obligations visées sous a), le maître d'oeuvre chargé de l'exécution ou l'entrepreneur peut lui-même prendre les mesures nécessaires concernant la sécurité et la santé sur les chantiers temporaires ou mobiles aux frais de la personne restée en défaut, dans les cas stipulés au contrat;

3° lorsque l'entrepreneur, le sous-traitant ou l'indépendant ne respecte pas ses obligations concernant la sécurité et la santé sur les chantiers temporaires ou mobiles, de prendre eux-mêmes les mesures nécessaires, après avoir mis cet entrepreneur, sous-traitant ou indépendant en demeure.

Art. 30

Les dispositions des articles 25 à 29 ne s'appliquent pas lorsque l'article 12 de la loi du 24 décembre 1993 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux de fournitures et de services ou l'article 8 de la loi du 14 juillet 1976 relative aux marchés publics de travaux, de fournitures et de services est applicable.

Art. 31

L'employeur est tenu de respecter toutes les mesures prises en vertu des articles 23, 5° et 24, et de les faire respecter par ses travailleurs.

Art. 32

Le Roi détermine à partir de quelle importance il faut établir une structure de coordination sur le chantier.

Il détermine également, en tenant compte de l'importance du chantier et du degré de risque, les conditions et les modalités de mise en place de cette structure de coordination sur le chantier.

b) indien de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige zijn onder a) bedoelde verplichtingen niet of gebrekkig nakomt, kan de bouwdirectie belast met de uitvoering of de aannemer zelf de nodige maatregelen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen treffen, in de bij de overeenkomst bepaalde gevallen, op kosten van de persoon die in gebreke is gebleven;

3° ingeval de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige de verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen niet of gebrekkig naleeft, na ingebrekestelling van deze aannemer, onderaannemer of zelfstandige, zelf de nodige maatregelen te nemen.

Art. 30

De bepalingen van de artikelen 25 tot 29 zijn niet van toepassing wanneer artikel 12 van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten of artikel 8 van de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten van toepassing is.

Art. 31

De werkgever is er toe gehouden alle maatregelen vastgesteld ter uitvoering van de artikelen 23,5° en 24 na te leven en te doen naleven door zijn werknemers.

Art. 32

De Koning bepaalt vanaf welke omvang van de bouwplaats, een coördinatiestructuur op de bouwplaats wordt opgericht.

Hij bepaalt eveneens, rekening houdend met de omvang van de bouwplaats en de risicograad, de voorwaarden en de nadere regelen betreffende de instelling van deze coördinatiestructuur op de bouwplaats.